

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Συμμετοχή της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στην 11^η Πανελλήνια Γεωργική και Κτηνοτροφική Έκθεση AgroThessaly 2017

Η Σχολή Γεωπονικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας συμμετείχε δυναμικά στην 11^η Πανελλήνια Έκθεση για τη Γεωργία και την Κτηνοτροφία - AgroThessaly 2017 που διεξήχθη στη Λάρισα στην Σκεπαστή Αγορά της Νεάπολης από τις 9 έως τις 12 Μαρτίου 2017.

Η συμμετοχή της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών στην έκθεση περιελάμβανε α) τη λειτουργία ενημερωτικού περιπτέρου, με την υποστήριξη της Επιτροπής Ερευνών του ΠΘ και β) τη διοργάνωση επιστημονικής ημερίδας με τίτλο «Αειφόρος φυτική & ζωική παραγωγή: πετυχημένες πρακτικές» σε συνεργασία με τη ΔΕΘ – HELEXPO και το Δήμο Λαρισαίων.

1) ΤΕΛΕΤΗ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ

Στα **εγκαίνια της έκθεσης** την Πέμπτη 9 Μαρτίου 2017 παρευρέθηκαν από το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας ο Αναπληρωτής Πρύτανη Έρευνας κ. Ζήσης Μαμούρης, Καθηγητής και ο Αναπληρωτής Πρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού κ. Αθανάσιος Σφουγγάρης, Αναπληρωτής καθηγητής, ο κοσμήτορας της Σχολής

Γεωπονικών Επιστημών κ. Δημήτριος Βαφείδης, Καθηγητής, ο πρόεδρος του Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος κ. Αθανάσιος Εξαδάκτυλος, Αναπληρωτής Καθηγητής, τα μέλη της Σχολής κ. Κωνσταντίνος Σκόρδας, Επίκουρος Καθηγητής, κα Μαριάνθη Χατζηγιάννου, Επίκουρη Καθηγήτρια, κα Ευαγγελία Γκόλια Δρ. ΕΔΙΠ και κα Αναστασία Αγγελάκη Δρ. ΕΔΙΠ.

2) ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ

Το **ενημερωτικό περίπτερο της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών** στελεχώθηκε από το προσωπικό της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών, υποψήφιους διδάκτορες, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές της Σχολής. Το περίπτερο επισκέφθηκαν και συνομίλησαν με τους φοιτητές και το προσωπικό της Σχολής ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κ. Βασίλειος Κόκκαλης, ο Πρόεδρος του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας κ. Σπυρίδων Μάμαλης, συνάδελφοι Γεωπόνοι, παραγωγοί και πλήθος κόσμου.

3) ΗΜΕΡΙΔΑ

Στην **ημερίδα** με τίτλο «**Αειφόρος φυτική και ζωική παραγωγή: πετυχημένες πρακτικές**» που πραγματοποιήθηκε με επιτυχία την **Παρασκευή 10/3/2017** στο Συνεδριακό Κέντρο της Έκθεσης στη Λάρισα καλύφθηκαν αντικείμενα όπως τα ενεργειακά φυτά, αρωματικά/φαρμακευτικά φυτά, λαχανικά σε θερμοκήπια, καινοτομίες στις καλλιέργειες προς όφελος του αγρότη και του περιβάλλοντος, παρακολούθηση και διαχείριση των υδατικών πόρων, η σαλιγκαροτροφία και οι υδατοκαλλιέργειες και η σημασία τους για την Ελλάδα.

Την ημερίδα παρακολούθησαν καθηγητές και ομότιμοι καθηγητές του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και του ΑΤΕΙ Θεσσαλίας, ερευνητές και φοιτητές των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, επαγγελματίες Γεωπόνοι, παραγωγοί, αγρότες και επιχειρηματίες.

Συντονιστής της ημερίδας ήταν ο κ. Γεώργιος Νάνος, Καθηγητής ΠΘ που ήταν και ο πρόεδρος της οργανωτικής επιτροπής της ημερίδας.

Χαιρετισμό απεύθυναν ο κοσμήτορας της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών κ. Δημήτριος Βαφείδης, Καθηγητής ΠΘ και ο Αντιδήμαρχος Οικονομίας και Ανάπτυξης του Δήμου Λαρισαίων κ. Παναγιώτης Νταής.

Ο **κ. Βαφείδης** αφού συνεχάρη τους διοργανωτές της AgroThessaly 2017, τόνισε ότι για το επιστημονικό δυναμικό της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του ΠΘ η συμμετοχή στην έκθεση και στις παράλληλες εκδηλώσεις είναι ευκαιρία για να αναδείξουμε θέματα που άπτονται των επιστημονικών μας ενδιαφερόντων όπως είναι: η βιοποικιλότητα της ελληνικής πανίδας και χλωρίδας, η προστασία του περιβάλλοντος, η βιώσιμη ανάπτυξη και η αυτάρκεια της ελληνικής πρωτογενούς παραγωγής. Ανέφερε χαρακτηριστικά ότι η Λάρισα και ευρύτερα ο θεσσαλικός κάμπος, οι ορεινές περιοχές της Κεντρικής Ελλάδας, το νησιωτικό σύμπλεγμα των Σποράδων και η ακτογραμμή της Θεσσαλίας επιτρέπουν και ευνοούν την ανάπτυξη κάθε είδους πρωτογενούς παραγωγικής δραστηριότητας. Ανέφερε τέλος ότι τα αντικείμενα επιλέχθηκαν έτσι ώστε να σχετίζονται με σημαντικούς αναπτυσσόμενους τομείς της φυτικής και ζωικής πρωτογενούς παραγωγής της Ελλάδας ενώ οι ομιλητές είναι καθηγητές της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών με εμπειρία στα αντικείμενα και από τους πιο καταξιωμένους στον τομέα τους στη χώρα μας.

Ακλούθησαν οι εισηγήσεις των ομιλητών:

Πρώτος ανέβηκε στο βήμα ο κ. **Νικόλαος Δαναλάτος**, Καθηγητής ΠΘ και Πρόεδρος του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών του ΠΘ. Ο κ. Δαναλάτος μετά από τον σύντομο χαιρετισμό που απεύθυνε στους παρευρισκόμενους στην αίθουσα παρουσίασε την ομιλία του με θέμα: «**Ενεργειακές καλλιέργειες: δυνατότητες-προοπτικές**». Αρχικά παρουσιάστηκαν τα ποικίλα ενεργειακά φυτά που καλλιεργούνται δυναμικά στη χώρα μας. Στην διάρκεια της εισήγησης παρουσιάστηκαν με παραστατικό τρόπο και πληθώρα παραδειγμάτων, χρήσιμα στοιχεία για την καλλιέργεια των ενεργειακών φυτών, την οικονομικότητα αυτής και τα προϊόντα που προκύπτουν.

Στην συνέχεια στο βήμα ανέβηκε ο κ. **Χρήστος Λύκας**, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, με τίτλο ομιλίας: «**Αρωματικά-Φαρμακευτικά Φυτά**». Όπως τόνισε στην ομιλία του ο κ. Λύκας η καλλιέργεια των αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών μπορεί να συμβάλει στην αναδιάρθρωση καλλιεργειών, στην εκμετάλλευση φτωχών και εγκαταλειμμένων χωραφιών, στην αύξηση του γεωργικού εισοδήματος αλλά και στην τουριστική αξιοποίηση διαφόρων περιοχών.

Ο κ. **Νικόλαος Κατσούλας**, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, παρουσίασε την επόμενη εισήγηση με θέμα: «**Σύγχρονες τεχνολογίες & τεχνικές για καλλιέργεια λαχανοκομικών ειδών σε θερμοκήπια & δικτυοκήπια**». Ο κ. Κατσούλας τόνισε στην ομιλία του πως με τις ακραίες συνθήκες που επικρατούν συχνά στην χώρα μας και το μικρό κλήρο που διαθέτουν πολλοί νέοι παραγωγοί, μια διέξοδος είναι η καλλιέργεια λαχανικών υπό κάλυψη. Η ομιλία ήταν ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα με ερευνητικά δεδομένα από τον Ελληνικό χώρο που προέρχονται από τις πολυετείς μελέτες.

Ο αναπληρωτής Πρύτανη του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. **Αθανάσιος Σφουγγάρης**, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας Φυτικής Παραγωγής και Αγροτικού Περιβάλλοντος του ΠΘ. ανέβηκε στη συνέχεια στο βήμα και μετά από έναν σύντομο χαιρετισμό, παρουσίασε εισήγηση με θέμα: «**Νέες δυνατότητες στον τομέα των καλλιεργειών προς όφελος του αγρότη & του αγροτικού περιβάλλοντος**». Ο κ. Σφουγγάρης στην ομιλία του αναφέρθηκε σε μια καινοτόμα παρέμβαση προς όφελος του αγρότη και του περιβάλλοντος που διεξάγεται στο πλαίσιο του 'πρασινίσματος' της αγροτικής παραγωγής. Παρουσίασε ένα νέο προσανατολισμό της καλλιέργειας σιτηρών προς την κατεύθυνση τήρησης διαδικασιών φιλικών προς τη βιοποικιλότητα, η οποία μπορεί να φέρει πρόσθετο κέρδος στους καλλιεργητές. Επίσης, συζητείται η αντικατάσταση της καλλιέργειας σιτηρών σε λοφώδεις περιοχές με άλλες καλλιέργειες πιο προσοδοφόρες και περισσότερο φιλικές στο περιβάλλον. Τέλος, συζητείται η εγκατάσταση φυτοφραχτών στις μεγάλες καλλιέργειες με πρόσθετο κέρδος για τους αγρότες.

Στην συνέχεια ανέβηκε στο βήμα ο κ. **Άρης Ψιλοβίκος**, Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΠΘ. Η εισήγηση του κ. Ψιλοβίκου με θέμα: «**Η παρακολούθηση και προστασία των υδατικών πόρων**».

Παραδείγματα από την Ελλάδα». Ο κ. Ψιλοβίκος ανέφερε ότι οι υδατικοί πόροι και τα υδατικά οικοσυστήματα της χώρας μας, χρήζουν αειφορικής διαχείρισης. Για να είναι αποτελεσματική και επιτυχημένη η διαχείρισή τους, απαιτείται μία πλήρης καταγραφή της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος, η οποία μπορεί να επιτευχθεί με την οργανωμένη παρακολούθηση (monitoring). Η παρακολούθηση είτε παραδοσιακή με δειγματοληψία, είτε ηλεκτρονική με αυτοματοποιημένη καταγραφή των δεδομένων, είναι απαραίτητη για τη δημιουργία οργανωμένων χρονοσειρών. Οι τελευταίες, συνιστούν ένα πολύ ισχυρό εργαλείο που μας επιτρέπει να «διαβάσουμε» τις διακυμάνσεις που προκαλούνται στα στοιχεία του υδάτινου περιβάλλοντος (λίμνες, ποτάμια, παράκτιοι υγροβιότοποι, θάλασσα), να αποτιμήσουμε την ποσοτική και ποιοτική τους κατάσταση και να οδηγηθούμε στην προστασία και αειφορική τους διαχείριση. Η παρακολούθηση, επιβάλλεται εξάλλου και από τις επιταγές της Οδηγίας 2000/60/ΕΕ για τη διαχείριση των υδάτων της Ευρώπης, με όρους οικολογικής ποιότητας και την παρακολούθηση των βιολογικών, φυσικοχημικών και υδρομορφολογικών τους παραμέτρων. Άρα τα διαδοχικά βήματα παρακολούθηση, αποτίμηση, προστασία και διαχείριση, είναι η ικανή και αναγκαία συνθήκη για να έχουμε τα υδάτινα σώματα της χώρας μας σε καλή και άριστη κατάσταση (σύμφωνα με την Οδηγία 2000/60/ΕΕ). Κλείνοντας ο κ. Ψιλοβίκος τόνισε ότι στην Ελλάδα, γίνονται πολλές προσπάθειες τα τελευταία χρόνια, η παρακολούθηση να γίνεται οργανωμένα και συστηματικά και όχι αποσπασματικά, έτσι ώστε να επιτευχθεί το βέλτιστο δυνατό αποτέλεσμα και σ' αυτό προσπαθούμε να συμβάλουμε τα μέγιστα, στο Τμήμα Γεωπονίας Ιχθυολογίας & Υδάτινου Περιβάλλοντος της Γεωπονικής Σχολής του Π.Θ. με α) Ερευνητικά Προγράμματα, β) Αναθέσεις διατριβών, γ) Δημοσιεύσεις εργασιών σε έγκριτα περιοδικά και δ) Συνεργασίες με Ιδρύματα του Εξωτερικού.

Ο κ. **Ιωάννης Καραπαναγιωτίδης**, Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας, Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΠΘ παρουσίασε την επόμενη ομιλία με θέμα: **«Η σπουδαιότητα των υδατοκαλλιεργειών στην αγροτική παραγωγή».** Στην αρχή της ομιλίας του ο κ. Καραπαναγιωτίδης ανέφερε ότι τα ψάρια, και γενικότερα τα ιχθυηρά, ανέκαθεν αποτελούσαν ένα σημαντικό κομμάτι της ανθρώπινης διατροφής, ενώ και ο ρόλος τους στη συμβολή μιας υγιεινής διατροφής είναι καθολικά αναγνωρισμένος. Η ετήσια κατά κεφαλή κατανάλωση ιχθυηρών έχει διπλασιαστεί από τη δεκαετία του 1950 και η παγκόσμια ζήτηση για ιχθυηρά προβλέπεται να αυξηθεί ακόμα περισσότερο στο μέλλον. Σήμερα ο πλανήτης παράγει περίπου 167 εκ. τόνους ιχθυηρών. Ωστόσο, η αλιευτική παραγωγή είναι εδώ και 3 δεκαετίες στάσιμη λόγω υπεραλίευσης πολλών ιχθυοαποθεμάτων ενώ η υδατοκαλλιεργητική παραγωγή αυξάνεται ραγδαία αποτελώντας τον ταχύτερα αναπτυσσόμενο κλάδο ζωικής παραγωγής. Σήμερα περίπου 1 στα 2 ιχθυηρά που καταναλώνεται προέρχεται από υδατοκαλλιεργείες, ενώ προβλέπεται ότι το 2030 τα 2 στα 3 ιχθυηρά θα προέρχονται από υδατοκαλλιεργείες. Ο κ. **Καραπαναγιωτίδης τόνισε πως η ελληνική υδατοκαλλιέργεια** αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς κλάδους της αγροτικής παραγωγής της χώρας μας και τον πλέον σημαντικό κλάδο ζωικής παραγωγής. Η ετήσια παραγωγή ανέρχεται περίπου σε 136.000 τόνους (αξίας 600 εκ. €) και αντιπροσωπεύει το 10,6% της συνολικής ιχθυοκαλλιεργητικής παραγωγής στην Ε.Ε.. Η Ελλάδα παραδοσιακά αποτελεί ηγέτιδα δύναμη στην παραγωγή τσιπούρας και λαβρακιού, αντιπροσωπεύοντας το 31% της παγκόσμιας παραγωγής αυτών των ειδών. Σε επίπεδο απασχόλησης, στην Ελλάδα καταγράφεται ένα από τα υψηλότερα

ποσοστά στην Ε.Ε. επί του συνόλου των απασχολούμενων στον κλάδο της υδατοκαλλιέργειας. Συνολικά, άμεσα και έμμεσα απασχολούνται περίπου 12.000 εργαζόμενοι (επιστημονικό, τεχνικό, εργατικό προσωπικό). Σε μεγάλο βαθμό οι θέσεις αυτές εντοπίζονται σε απομακρυσμένες περιοχές της Ελληνικής επικράτειας, κυρίως νησιωτικές, συμβάλλοντας σημαντικά στις τοπικές οικονομίες. Ο κλάδος δημιουργεί θέσεις εργασίας σε 10 από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας. Η ελληνική ιχθυοκαλλιέργεια χαρακτηρίζεται από έντονη εξωστρέφεια. Διαχρονικά περίπου το 80% της παραγωγής εξάγεται (85.000 τόνοι ετησίως) σε πάνω από 30 χώρες. Τα ψάρια ιχθυοκαλλιέργειας αποτελούν ένα από τα σημαντικότερα εξαγωγίμα αγροτικά προϊόντα της Ελλάδας. Η συνολική αξία των εξαγωγών ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας ανήλθε σε 480 εκ. € αντιπροσωπεύοντας το 8,5% των συνολικών αγροτικών εξαγωγών της χώρας (5,7 δισ. €). Συμπερασματικά, ο κ. Καραπαναγιωτίδης ανέφερε ότι η **ελληνική ιχθυοκαλλιέργεια** έχει εξελιχθεί σε έναν από τους πλέον ανταγωνιστικούς τομείς της πρωτογενούς παραγωγής της χώρας που αξίζει την στήριξη όλων (πολίτες, παραγωγοί, εκπαίδευση, πολιτεία) καθώς συνεισφέρει κατά πολύ στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και στο ΑΕΠ της χώρας. Έκλεισε την ομιλία του με την χαρακτηριστική φράση: παρακαλώ, ενημερωθείτε για την υψηλή διατροφική αξία των ψαριών ιχθυοκαλλιέργειας και στηρίξτε την κατανάλωση ψαριών ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας.

Η τελευταία εισήγηση με θέμα: «**Εκτροφή σαλιγκαριών : Παρόν και μέλλον στην Ελλάδα**» έγινε από την κα **Μαριάνθη Χατζηγιάννου** Επίκουρη Καθηγήτρια του Τμήματος Γεωπονίας Ιχθυολογίας και Υδάτινου Περιβάλλοντος του ΠΘ. Η κα Χατζηγιάννου ανέφερε πως τα σαλιγκάρια αν και όχι τόσο δημοφιλή στην Θεσσαλία αποτελούν μια υγιεινή, νόστιμη και θρεπτική τροφή. Εκτός από το κρέας, τα σαλιγκάρια αποτελούν πηγή για την παραγωγή ειδικών προϊόντων (χαβιάρι σαλιγκαριών, βλέννα, βιοδραστικές ουσίες από το σώμα ή τις εκκρίσεις των σαλιγκαριών) μεγάλης εμπορικής αξίας. Το ενδιαφέρον για τη βιοδραστική ικανότητα των ουσιών από τα σαλιγκάρια αναθερμάνθηκε τον 20ο αιώνα, οπότε και υπήρξε η δυνατότητα της μελέτης των ιδιοτήτων των ουσιών αυτών σε βιοχημικό επίπεδο. Η βλέννα των σαλιγκαριών χρησιμοποιείται εκτεταμένα για τη παρασκευή φαρμακευτικών και καλλυντικών προϊόντων. Η κα Χατζηγιάννου ανέφερε στην συνέχεια πως ο κλάδος της σαλιγκαροτροφίας σε παγκόσμιο επίπεδο δεν είναι καταγεγραμμένος από κάποια επίσημη αρχή. Δεν υπάρχουν ακριβή στοιχεία για τους όγκους παραγωγής καθώς και για τις εκτάσεις που καλύπτουν. Η συμμετοχή των σαλιγκαριών εκτροφής στην αγορά και στη βιομηχανία μεταποίησης είναι μικρή. Στην Ελλάδα λόγω της επαναδραστηριοποίησης του κλάδου της σαλιγκαροτροφίας τα τελευταία δέκα χρόνια προέκυψε σε σύντομο χρονικό διάστημα ένας σημαντικός αριθμός εκτροφείων που αντιμετώπισαν πλήθος προβλημάτων. Σήμερα όμως κατάφεται ένας μικρός αριθμός επιχειρήσεων που όχι μόνο έχουν επιβιώσει αλλά μπορούν να χαρακτηριστούν πετυχημένες. Κλείνοντας η κα Χατζηγιάννου τόνισε πως οι προοπτικές της εκτροφής σαλιγκαριών στη χώρα μας είναι θετικές, με την προϋπόθεση ότι η ανάπτυξη του κλάδου θα γίνει σε ορθολογικά πλαίσια (επιλογή θέσης και είδους, εγκαταστάσεων, παραγωγικού κύκλου), θα εξασφαλιστεί η διεύρυνση της αγοράς και η καθετοποίηση της παραγωγής, μέσω και της σωστής καθοδήγησης. Οι εδαφοκλιματικές συνθήκες της χώρας μας και τα μέχρι σήμερα ερευνητικά αποτελέσματα για την εκτροφή των ελληνικών ποικιλιών σαλιγκαριών

επιτρέπουν τον σχεδιασμό νέων και τη βελτίωση της παραγωγής των υφιστάμενων μονάδων εκτροφής.

Ο κ. **Γεώργιος Νάνος στο κλείσιμο της ημερίδας** ευχαρίστησε το κοινό και τους ομιλητές ενώ παρουσίασε την οργανωτική επιτροπή της Σχολής Γεωπονικών Επιστημών αποτελούμενη από τον ίδιο, την κα Μαριάνθη Χατζηγιάννου, Επίκουρη Καθηγήτρια, την κα Ευαγγελία Γκόλια Δρ. ΕΔΙΠ και τον κ. Χρήστο Δομενικιώτη, Δρ. ΕΔΙΠ. Ο κ. **Δημήτρης Βαφείδης** συνεχάρη την οργανωτική επιτροπή και τους ομιλητές τονίζοντας σαν κατακλείδα, πως η ημερίδα διαμορφώθηκε έτσι ώστε να καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων της σημερινής εθνικής πρωτογενούς παραγωγής. Ο αντιδήμαρχος Λαρισαίων κ. **Παναγιώτης Νταής** στο κλείσιμο της ημερίδας τόνισε πως η συνεργασία της Τοπικής αυτοδιοίκησης με τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα θα συμβάλλει στην αγροτική ανάπτυξη της Θεσσαλίας.